

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiris opna petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zoper slovensko revolver-žurnalistiko Brencelj-Aleševčevo

I.

Kdor se odloči iti v politično življenje, ta mora pripravljen biti, da ga bodo ljudje sodili, zlasti da ga bodo protivniki ostro in dostikrat krivično sodili. Wer sein haus baut an der strassen, muss die leute reden lassen, pravi nemšk pregovor. V političnej borbi se je treba boriti dostikrat brez rokovic. Zlasti če je nasprotnik brezoziren, če orožja ne izbira, pade mnoga groba beseda; mnogi roboti pridevek, mnogi osorni izraz se izgovori ali zapiše.

Če pa se da grobost, robotost, osornost zagovarjati zaradi izrednih razmer (kakoršne nam na pr. naš boj za existenco narodovo z brezobzirnimi tujimi nasprotniki dostikrat daje), nigrdar in nikoli pa se ne da niti zagovarjati niti nij dovoljena surovost, t. j. ona spridenost, ki navzoči nasprotniku pozabi, kaj je človek človeku dolžan, tudi če se bojujeta; kaj je človek človeku dolžan po naravnih zakonih človeškega srca. To sredstvo surovosti srca nij nikoli in nikjer dovoljeno v izobraženi Evropi, nego k večjemu je v rabi bilo prej v Ameriki, v domovini takozvane revolver-žurnalistike.

Brencelj-Aleševčev je pa to revolver-žurnalistiko in polemiko s surovostjo uže tudi poslovenil in jo tira pri nas, da mora vsacega Slovenca sram biti, v dveh listih. Kakšna je ameriška revolver-žurnalistika v originalu?

Na to nam odgovarja Marko Twain, znani ameriški pisatelj s sledečo pripovedjo iz svojega življenja. Hotel je, pripoveduje Twain-sam, v javno politično življenje stopiti.

Zato je kandidiral za mesto guvernerja države Newyork. Ali revolver-žurnalisti so se zavzeli za njegovega protikandidata in zarotili zoper Twaina. Imeli so tri časopise na razpolaganje. V teh časopisih so začeli kandidata Twaina napadati. Z velikim začudenjem in strmenjem je Marko Twain bral sam o sebi najčudnejša in najzlobnejša poročila. Bral je v revolver-novinah, da je on bil v Conchinchini in zapeljal revno vdovo ter jo pripravil ob vse premoženje, ker je po krivem zoper njo prisegel. V časnikih so bile celo vse priče imenovane, katere so zraven bile, ko se je v Cochinchini s Twainom to vse godilo. Twain je bil ves trd, ko je to bral, kajti Cochinchino je poznal samo iz geografije, nikar pa, da bi kedaj tam bil in tam po krivem prisegel! Kaj čem storiti? Odgovarjati na tako nesramnost? Ne, kaj tacega, kaj tako neumnega niti odgovora ne zasluži, mislil si je Twain in molčal. Črez par dnij je uže v novinah stalo: kandidat se zavija v pomenljivo molčanje. In žurnalisti so nadaljevali pripovedovati in lagati, koliko in kako vse polno nezakonskih otrok ima Twain, koliko deklet je nesrečnih storil, kak pijanec je itd. Marko Twain si je mislil, na vse to nij mogoče solidnemu človeku odgovarjati, človek se le omadežuje, če tacih napadov ne prezira. Mislil je torej le v javnem zboru zavrniti protivnike in svoj pošteni program razviti. Ko pa pride v javni volilni zbor in gre na tribuno, obsuje ga cel kup razcapanih otrok razne starosti od 4 do 9 let in razne barve, ki mu začno kolena objemati in ga prositi: papá, papá, papá, zakaj ne skrbiš za nas, zakaj nas nebčeš priznati. Ko Twain vidi, da so mu revolverški žurnalisti tudi to nesramnost in to sumnjičenje storili, bilo mu je preveč, popusti

vse, beži in nigrdar več mu nij na misel prišlo za narod delati in v politiko stopati.

Prav tako, kakor ti ameriški revolverji, dela pri nas na Slovenskem tudi Brencelj-Aleševčev: z istimi argumenti, z isto zlaganostjo, z istim nesramnim čelom v svojem škandalnem listu „Brencelj“ obsiplje osobno in v familijarno življenje segajoč vsacega, kdor se mu zameri, posebno pa rad na ta grozno surovi način napada narodne možé. Aleševčev je torej ameriški original revolverške žurnalistike zvesto poslovenil, kakor hočem nižje na drobneje dokazati.

Brencelj-Aleševčev v „Brencelji“ in „Slovinci“ nespodobneje in suroveje napada slovenske ljudi, nego so jih kedaj nemškutarški listi. V familijarno življenje, v reči, ki jih vsak človek ima mej štirimi stenami in za sebe, ne za javnost, nam niti nemški in nemškutarški listi vendar nijso segali. To se jim je vendar nedostojno zdelo. Da bi zelo obrekovanja iskali v družinskem življenji posameznega političnega ali osebnega protivnika, zato so bili dozdej še nemškutarji prepošteni, — to je ostalo slovenskega rodu človeku, take podlosti je zmožen žalibog da slovensk novinar Brencelj-Aleševčev. Njemu še le je bilo prihranjeno, v slovensko žurnalistiko vpeljati tak ton, kakor ga mej izobraženimi evropskimi novinarji prav nikjer ne najdemo; surov ton, kakor je mogoč bil le v Ameriki. Familijske in čisto osobne razmere, navadno zlagane ali včasih nekoliko na videz na istino oprte in torej tem zlobnejše, začel je še le Brencelj-Aleševčev uvajati v slovensk žurnalizem. In zoper ta škandal, zoper to sramoto narodno, da se v slovenskem jeziku in more surov list, kakor je „Brencelj“ tiskati, in da ga še kateri oli-

Listek.

Pismena zapuščina razbojnika Franca Guzaja.

Iz Celja in iz sv. Jurja se nam pošiljata prepisa treh „duševnih proizvodov“ ustreljenega Guzaja, kateri je bil poleg razbojništva, kakor bralci vidijo, tudi „poet“ in „avtobiograf“. Slovniško nijsmo popravljali ničesa, nego puščamo njegove spise v obliki, kakor so bili pri njem najdeni v originalu. To se ve, da jih priobčujemo le, ker imajo psihološko zanimivost za karakteristiko človeka, ki je bil tako dolgo strah slovenskega Štajerja.

I.

Pesmica ljubici posvečena.

Jez praviga srca ljubco imam
Za zlato in srebro jest je za prodam
Pistola poka
Lubica joka

Žendarmi veselijo se
ki od šrtlna glas dobé
Lubica moja
Zvesta mi bla
Če glih žalostno je tvoj srce
Pa žendarm me še ne dobé
Ne bodi tolko žalostna
Zvestim sream troštam Te.

II.

Guzajevo življenje.

Prelubeni: moj vsi dobri ljudje!

Jes Franc Gusay vam pišem vsem skupaj ene besede, prijatlom in sovražnikam, kir vsi dosti govorite od mene; nar poprej pa prosim vse skupej, ne zaničujte mojih ubogih staršov in sester, ker oni so me lepo zmiraj učili in niso nič uržoh, da sem jaz tak daleč pado. Zalujejo vsi za menoj moja zlata mati toči britke kervave solce iz srca je meni žal, da sem jaz moj dragi zlati materi mojmo očeti in sestram tolko njih srce ranil in solz z njih oči sprešo in da čisto po nedolžnim tolko zavolo

me žalosti in zaničvanja trpeti morjo. Žendarmi njih nadlegujejo pa jes ne grem nič domo, rad bi moja žalostno mater še videl in objel al jes nočem mojga življenja tak daleč na Wago djati, ker vem, da žendarmi noč in den tam stojijo, pa le naj stojijo, se so si sami uržoh, da imajo tolko poto za menoj pa joh še imeli bojo, zakaj me niso na miri pustili zleht jeziki so me dožili de sem krave der, ali jes nisem, ali jes nisem nobene. Uržoh sem bil dostkrat, de sem to ali tam kako tatvino naredil, pa nisem; Nepravica je mene sedem lejt no 5 mesec v ječo spravla po nedolžnim, tistega jes nigrdar pozabil ne bom v ječi že sem kuho ojgen maševanja vsem tistim ki so mene po nedolžnem v toto dolgo ječo spravili ali tolko sem se bil še naprej vzel tak dolgo čakati, dokler moj starši živijo jem nisem mislil nobenga špota delati pa so me tak dolgo prošli žendarmi in sovražniki de sem mogo poprej začeti plačati vsem tistem, ki so mi

kani človek bere, zoper to nečast narodovo moramo vzdigniti se!

Znano je, da je bil „Slovenec“, kot katerega glavni urednik se je Brenclj-Aleševac zadnje čase vedno predstavljal, prinesel škandalen članek, v katerem se grdi slovenski jezik, da nij sposoben za uradovanje, da nema nič izrazov, da je Volfov besednjak čisto za nič itd. Ker so ta članek vse nam protivne nemške novine rabile kot iz sredine narodne stranke izšlo izpoved, da je naš jezik nerabljiv za šolo in urad, ker je bil oni neumni članek prišel ravno ob času, ko so nekateri naši poslanci ravno spet povpraševali pri vladi, zakaj se slovenske resolucije dr. Vošnjakove uže to šolsko leto ne izvedejo, ker so bili v „Slovincu“ isti bedasti uzroki zoper naš jezik navedeni, katere navaja tudi višja birokracija javno in v tihih razpravah za kulisami zoper slovenščino, ker se je „Slovenčev“ članek kot „klasična priča“ citiral zoper narodno stranko: zato je obšla vse narodne kroge pravična nevolja, da more list, ki pod narodno zastavo vozi, take stvari počenjati. Zato sem jaz v „Slovenskem Narodu“ napisal znani članek proti „Slovincu“ in končno prošnjo pridejal, naj se njega dva urednika pod narodno cenzuro deneta, če nemata toliko takta, da ne bi vedela, da tacih kozlov v narodnem imenu ne smeta preobračati, ker s tem škodujeta več, nego je nam ravno umrli „Laib. Tagblatt“ kedaj škodoval. Iz uzroka, ki bode precej jasen iz naslednjih vrst, opominim uže tu, da je dr. Vošnjak za omenjeni moj članek zvedel tačas kot drugi ljudje, t. j. ko ga je tiskanega v „Slovenskem Narodu“ čital.

Človek bi bil mislil, da bosta urednika „Slovenca“ priznala občno osodbo njiju postopanja, da bosta izgovarjala se kakor se ravno da, in če mislita, da brez osebnih napadov ne gre, bosta mojo osobo, kot članka jedino „krivo“, privoščila si po svoje. Ali Brenclj-Aleševcu to nij zadostilo. Začel je poleg mene (kar mu je slobodno!) napadati v „Slovincu“ tudi poslanca dr. Vošnjaka na dovolj surov svoj način, da si je dr. Vošnjak onega mojega članka toliko ali še menj zadolžil nego Brenclj-Aleševac. Prav po revolversko-amerikansko, prav kakor smo gori povedali o Marku Twainu, napada pa Aleševac zaslužnega slovenskega poslanca dr. Vošnjaka v zadnji številki svojega revolverskega lista „Brenclj“ in to nam je povod, da zopet enkrat energično

opozorimo slovensko občinstvo, da je sramota za naš narod, če se boče to dalje trpelo in podpiralo.

Ta list „Brenclj“ je uže več let prava surovina, prava sramota našega jezika Aleševac misli, da je novinarstvo za to, da človek svoje prave ali namišljene osobne sovražnike ali protivnike, ali pa prvega, ki mu na pot pride, „raztrga“. Kdo še v „Brenclju“ nij bil brez uzroka oblaten? Ljudi vseh stanov je Aleševac v „Brenclju“ uže napadal, vse pa po amerikansko, surovo, v familijske in privatne razmere segajoč.

Začnimo pri duhovnikih. Noben človek, kar jih piše in kar jih je slovenski pisalo, nij še duhovnih gospodov tako surovo in tako grdo napadal kakor Aleševac v „Brenclju“ in v „Slovincu“. Mi to zarad tega naglašamo, ker se Aleševac rad za duhovne skriva in na nas vpije, da nanje zabavljamo. Kakor majhen psiček, ki je lajal, zbeži za hrbet gospodarjev, če si zaceptal nad njim, tako se tudi tepeni Aleševac v „Brenclju“ in v „Slovincu“ vselej duhovnom za hrbet skriva, duhovne kot ščit pred svojo grešno osobo porine in vpije na nas kazaje: „glejte duhovni, ta na vas zabavlja, vas grdi, duhovne!“ Tako dela tist Aleševac, ki je ob svojem času na pr. Št. Rupertskega fajmoštra, Metliškega prošta, kočevskega dekana, fajmoštra Aljaža, in samega knezoškofa dr. Pogačarja tako surovo in tako osobno in nesramno obrekoval, tako deloma v privatno njihovo življenje s svojo surovo roko posegal, kakor nikdar nihče pred njim niti za njim ne. In tako človeče se upa nas vedno denuncirati kot sovražnike duhovnov? Če smo mi polemizirali zoper tega in onega duhovna, smo odbijali njegove javne napade na nas in naše prepričanje; v osobno, v privatno življenje nijsmo segali nikoli, kakor „Brenclj“. To so nam uže mnogi priznali in postali so iz protivnikov do bri znanci in prijatelji.

Na ta revolverski način je Aleševac v „Brenclju“ brez vsega vzroka ob času „raztrgal“ starega slovenskega poslanca Potočnika očitaje mu na najrazžaljiveji način sebičnost (imenoval ga je narodno filoksero) in familijske razmere. Na ta revolverski surovi način je Aleševac ranjcemu V. C. Supanu, bivšemu predsedniku narodne kupčijske zbornice kranjske, očital v svojem „Brenclju“, ko

liko maselcev vina na dan od krčme do krčme izpije. Na ta surovi in revolverski način je Aleševac v „Brenclju“ očital slovenskemu odrojstvu bolnemu pesniku Josipu Cimpermanu, iz same osobne maščevalnosti, da je „pokveka“. (Neomikani hribovci, da, barbari celó imajo z bolnim človekom usmiljenje in prizanašanje, le Aleševcu se tudi bolezen zdi predmet za „humor“, kakor ga v „Brenclju“ prodaja na sramoto slovenskega jezika!) Na ta revolverski način je ob svojem času napadel dr. Zarnika v privatnem življenji. Na ta način je v „Brenclju“ oblatiti poskusil necega dobro katoliškega in z narodno stranko glasujočega profesorja, češ, da je v nekej veži z neko deklico rendezvous imel. In vse to iz same osobne maščevalnosti ali škandaloljubja. Na ta način je bil prijel gospoda Försterja in njega privatne razmere, kako daje deklam lon itd. itd. In, gospoda narodna, to so vse fakta, to je vse tiskano črno na belem, saj ste brali!

V zadnji številki „Brenclja“ se ta Aleševac spravi prav po svojej ameriškaj revolverskej šegi, prav a la Marko Twain, na slovenskega poslanca dr. Vošnjaka. Mi bi bili tudi to surovino prezirali, kakor smo mnogo psovko Aleševčevu ignorirali. Ali ko smo brali ono grdo, samo žaliti hoteče, samo iz najhudobnejšega spridenega instinkta izizvirajoče psovanje Aleševčevu, obšla nas je vendar indignacija in vprašati smo se mej soboj morali: „da, kdo pošten bode pa še hotel v javnost iti, kdo v politiko in literaturo tega malega naroda našega pomočno poseči, če bode za plačilo svojih trudov, svojih skrbi, svojega dela, svojih potov imel le to, da ga bode smel individuum á la Aleševac v tem tonu brez uzroka zavratno napadati, kakor ga je Aleševac vpeljal v „Brenclju“ na sramoto slovenskemu imenu, na sramoto slovenskemu jeziku!“

Dr. Vošnjak pač ne potrebuje, da ga pred tacim žurnalističnim banditovstvom še le branimo. Kdor ga pozna po dolgoletnem njegovem neumornem narodnem delovanji, kdor ga pozna tako, kakor ga poznamo mi, ki si v čast štejemo, biti prijatelj vrlega moža, kdor zna ceniti njegovo v prvi vrsti za ta narod vneto pošteno srce, za ta narod, v čegar jeziku si ga drzne en Aleševac brez uzroka napadati po ciganski: ta ve, kaj si ima misliti. Ali tu ne gre le za dr. Vošnjaka, tu gre za principijalno vprašanje: ali bode slovensko občinstvo res še

uržoh tega; ko je bil Žandl okraden je dosti takih gromskih strel blo jezičnih ko so rekli Šarkl ga je, pa ga ni bil. Kroflič v tergi glih tako ni k men podiskavat peršli, tat sem bil če glih krado nisem in so me tak dolg prosili de sem se mislo, kaj bi zapstoj tak ime noso, še pa noc moram imet tudi ki žle hočete, jez sem po drugih Barantah hodo, pokl me je pa sram blo, ko me je Žandl vtak špot spravo in pa Kroflič pa še več drugih pa tudi tist Sirec Tržanski Bik ko me tok želi dobiti pa jes se ne bojim deset Sireco, lušta se mu Judežovega Gnarja in bi rad za mojo kožo pil v r. . . (razume se, da G. robato besedo polro piše. Ur.) je ziher sram tistega Falota, sojo srošno bi nej premešlovo doma pa delo naj čas okol po patroli hodi bi imel veči noc, jes mu bom že plačo zato ko ga jez tolko skrbim če ga drugači nebom v roke dobil mo bom pa doma skoz okno posveto s takoj, ko ma dvej lukne na Nos, dolžen sem mu še posebno za tist, ko je z Žandlno bil vezitirat k nam

peršo, no pa ko je bil uržoh in naštimo de so mojga vbogiga očeta per sveti ani perjeli bli in osem dni zaprli morbit še bo on tud piklo (petljal — beračil Ur.) se mo je men se vidi že zdaj treba on tak ni vreden, de ga sonce obsije. Žandlno in Krefličo bom že tudi plačo, tist vejsta dober obedva, de sem jes nedolžen bil pa tud Terentez na Gorici je čveko, de sem ga jes okrado bil pa on bi naj tiste dolžil, ki so ga, pa ne me ko ga nisam, če pa vedo ni, naj bi bil pa njegov prokleti jezik za zobmi deržo pa ne mene po nedolžnim obdožvo, na Dohtarja in na Funklina tud pozabil ne na bom ko sta mi taj žandarme pošilela, zdaj jih naj pošilata če vesta kam, pa Lovseka v hudem Brezji ali nad Slomam in pa Delankova obedva falota Mihal še več ko Jaka, sem zdi de bota tud zdaj že dosti zrela za moj Mlin, tote imam v St. Jurji za poplačat ko so to gor popisani in mi ne bojo odnesli v Grob, ki so mi uržoh de sem mogo žleht gratati in v to pasti. Drugem pa nobenem

neč storil ne nabom se me ni treba več bati; posebno noseče žene se me neki bojite pa prosim Vas neč se me ne bojte, ženskim posebno teško kaj žalga storim posebno pa kaj takiga, kaj bo men tak otrok pomagalo v maternem telesi ko še se sebi samo pomagati nemore jez ne verjem ne na Boga ko obenga ni veliko mej še kaj takiga le bote brez skrbi zavolj me, kak žakl denarja bi že prejt vzel men moja glava pomaga de me dohači žendarški ne zaohajo in le tam okol hodjo ko me ni, tam joh pa ni ko sem jes, Ludje pa tud tak Plavšjo de se je za smejati, ko ki gdo kakga človeka vidi že mislijo, de sem jest pa jes ne hodim tak okol rajš v moj pernci ležim brez skrb ko pa de bi tam okol hodo pa se še s cugam pelam v en noč pridem z Graca no še nazaj v Gradec me pridte iskat tam če mate pesje nose me bi brš najšli včas jo še pa proke Dunaj naprežemo se še pa tam nomalo unterhaltamo za naš gnar, Gnar je Bog drugega Boga ni, (Po tem bogokletji je napisan

dolgo podpiralo in bralo tako surovino, k kor jo zdaj uže dolgo „Brencelj“ prodaje? Mi moramo pač še izreči, da nismo taki pesimisti, da bi mogli verjeti, da naš narod ne more tako nemoralčnih in podlih izrodov iz sebe vreči. Žalostno bi bilo, če taki elementi prevladajo, kdo (to ponavljamo), komur je čast ljuba, bode potem še za narod delati in se tacim psovačem izpostaviti hotel?

Pa ker vidim, da mi je članek uže tako prerastel pod peresom, a je o stvari enkrat za vselej še marsikaj povedati treba, hočem to Marsyasovo odiranje na „Brencelji“ jutri zvršiti. Delo, zagotavljam vas, zoperno dovolj, ali potrebno! Podpišem se pa tu precej za to, da ne bo „Brencelj“ spet družih ljudij napadal zavoljo moje strele. Jurčič.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. septembra.

Cesar je dovršil svoje potovanje po Galiciji ter Bukovini ter je prišel v nedeljo na Ogersko, do kamer so ga spremili poljski plemiči.

V Brnu je bil v nedeljo **nemško-moravski** strankarski shod ali „parteitag“. Pišejo, da se je zbralo veliko ustavovercev in da nemško ljudstvo odobruje opozicijo „ustavovercev“ zoper zdanjo vlado. Govorilo se je na tem shodu zopet veliko o tem, da „je državna misel v nevarnosti in nemštvo“. Sprejeli so potem neko resolucijo, v kateri se naglašajo solidarnost vseh Nemcev v Austriji, da morajo biti ti složni, da bodo potem dobili zopet gospodstvo v roke, obsoja znano jezikovno naredbo za Češko in Moravsko ter se v tej resoluciji obeta, da bodo podirali z vso močjo ustavoverci z danjo vlado, ki je baje pospešila slovanska upanja. Sklenili so pa še drugo resolucijo, v kateri se Nemcem gorko priporoča dunajski „schulverein“.

Minoro nedeljo je v Pešti vršilo se skupno **ministerstvo** posvetovanje. Izmej avstrijskih ministrov sta bila navzoča ministra Taaffe in Dunajevski. Določevalo se je o budgetu za skupne zadeve za l. 1881.

Vnanje države.

Včeraj je lord Seymour oficijalno sprejel nadpoveljništvo nad združeno evropsko floto in kakor zdaj glase poročila iz **Ulcinja**, ne bode jej preostalo družega nego bombardirati to mesto. Riza paša je zapustil to mesto a Albancem se je pridružil cel bataljon nizmov iz česar se jasno vidi, da porta popolnem odobrava postopanje Albancev ter jih podpira.

Na **Francoskem** je vprašanje o dekretih meseca marca izdanih zoper duhovenske bratovščine razdvojilo ministerstvo ter je dal

dolg grd napad na duhovne, kateri smo zbrisali. Dalje razbojnik piše, da so Rauberji z žendarmi vred ko tudi lovijo in zapirajo pa še čisto po nedolžnem te ene in raubajo jim Frajost za kake male reči pa ga na lejte ja na vselej zaprejo te ene še pa po nedolžnem pa Vas bi noter zapero, de bi vedli kok de je lušno vi bi še stokrat bol šimfal čez tiste ki bi vas zapirali in sodli, ki červ te zemle je eden ko drug pa červ červa grize in črti potl pa pravte de po pravici vse delate vaša pravica je taka ko ste se jo sami vzeli (Tu zopet pride več vrst take surovosti, da se ni v dijalektu ne dajo tiskati. Ur.) Oh de bi le htlo sonce otemneti in zemla se na prah zdrobiti de bi konec vsi vzeli od malega do tega večega, de favšija in krivica bo konec storila in vsak človek bil rešen od teh velikih oderuhov, pa to je še na sveti ta večja pravica, de vse konec vzeme od malga do večiga. Červi bojo Vas žrli ko me pa še bol znabiti ko imate velke (ne izpišemó. Ur.)

ministerski predsednik Freycinet svojo ostavko. V pismu do Grevyja je dejal, da odstopi zaradi tega, ker so se nazori v ministerstvu ločili ter se porazumljenje mej njim ne more doseči. Interesi Francoske zahtevajo, da odstopi s svojega mesta. Grevy je sprejel njegovo ostavko, potem pa je dal nalog Jules Ferryju, da sestavi novo ministerstvo. V ministerstvu ostanejo razen vnanjega ter pomorskega ministra vsi prejšnji možje. Vnanji minister pa baje postane markiz de Noailles, a pomorski admiral Pothuan.

Dne 19. t. m. se je v Parizu odkril spomenik Thiersov. Jules Simon je imel slavnostni govor ter razvijal Thiersov izrek, da mora biti republika konservativna ali pa nema obstanka.

Dopisi.

Iz Dolenjega Logatca 19. sept.

[Izv. dop.] (V obrambo naše časti.) Po naključbi prišel nam je v roke „list brez gospodarja“, ki sedaj neopravičeno nosi na svojem čelu ime „Slovenec“. Na koncu dolzega dopisa „Iz Logatca dné 15. septembra“ našli smo dostavek: „z žalostjo beremo po deželi o zažigalcih „Slovenca“, ki ga smatramo za prvi slovenski list; le škoda, da nij dnevnik, ker ga ljudstvo vrlo rado prebira! itd.“ Ako človek to bedarijo prebere, uže res ne vé, je-li hotel omenjeni dopisnik s svojim dopisom iz hudo-bije čast Logatčanov ogrditi, ali je pa v resnici novica o „Slovenčevje“ osodi njegove možjane tako pretresla, da živi sedaj v domišljivosti, da je njegova jedina osoba uže „ljudstvo“.

Nam nij težko zagotoviti, da je dotični dopisnik čisto „na svojo pest“ v imenu našega ljudstva „Slovenca“ „kadil“, ker kdo drug se pač pri nas briga za ta listič, ki zahaja le v bornem **enem** eksemplaru v naš kraj in še ta pod dopisnikovim naslovom, ko imajo naspromptno „Slovenski Narod“, „Edinost“ in drugi listi v Logatcu lepo število naročnikov.

V imenu Dolenjega Logatca protestujemo zatorej odločno zoper predrzno izjavo „Slovenčevega“ dopisnika in le obžalujemo, da se sè „Slovencem“ nij v resnici to zgodilo, kar je zaslužil.

(Sledi devet lastnoročnih podpisov. Ur.)

Iz šmarskega okraja (pri Celji) 18. septembra [Izv. dop.] Neki dopisnik graške „Tagespost“ iz Šmarja izpoznal je za neobhodno potrebno, z dopisom od dne 5. t. m. celi našokraj kot neko izvenredno tatinsko

(Žendarm in „Petlfoki“ pravi, da na njegov račun zoper 6. zapoved grešé in to nena-tiskljivo popiše, pa pravi dalje:) pa de bi jes z noj ženskoj bil, ko bi joh imel en povezan voz bi še te žlehnše enem žendarmi al Petlfoki ne na dal. (Pride zopet več vrst surovostij, pa grozno originalnih. Ur.) Jezite se jezite pa se še le bote, jez bom že do presvitlega Cesarja eno pismo spravo z enem 15 — 20 boda papirja popisanega, če glih tisti Prif ko je v Celi bil gor dan je peršo na Kreisgericht ni ne na Cesarja, bo že drugi gvišno peršo tist je tak diktando bil to večé bo za njim peršlo in bo na Dunaj gor dani pokl ga pa le vi dobite pa da me še imate bolj korajžo, pa sam de v vaše parkle perše ne na bo 30 do 100 šus imam zmiraj perpravleneh za tistega, ker bi me perjeti hoto pa se še mam perjavlov dost, de še sovražnike moje lahko premagam, v Graci sem v kratkem iz stremlj žendarmi pil pa sem bil brez skrbi te eni Žendarmi in gospodu so že v orengi sam da malo jih je takih.

gnezdo opisati. On pravi, da je imetje v tem okraji v tako velikej nevarnosti, da skoro dan ne preteče, da ne bi se čulo o kakej tatvini, ter tudi trdi, da so tatje v hram g. Anderluha v kratkem trikrat vlomili. Ne vem je li g. dopisnik graške „Tagespost“ tako preučén, da se več ne spominja, ali pa tako neveden, da še ne ve, v kakej primeri stoji mere časa; dan, mesec in leto, kajti v zgoraj omenjeni hram vlomili so tatje prvič leta 1877 in slednič od 22. do 23. julija 1880, torej ne v kratkem, temuč v treh letih trikrat.

Dalje trdi, da je bila Kapeia sv. Roka čisto oropana (fast ganz ausgeplündert), kar je zopet neresnica. Iz omenjene kapelice vzeta je bila le mala skrinjica za pobiranje darov, ter nekaj sveč v vrednosti 2 gl. 70 kr. Bog zna, je li nemški dopisnik „Tagesposte“ tako neveden, tako hudoben ali neprijatelj resnice, lažnik one vrste, o kateri pravi slovenski pregovor: „Laže, da sam sebi verjame“, ka se drzne tako pretirane reči mej svet trositi.

Ako bi dotični dopisnik glede imetja razmere družih okrajev le nekoliko poznal, ali pa vsaj poznati hotel, prepričal bi se, da se po družih krajih glede varnosti imetja nič boljše, najbrž še slabše godi nego v našem, radi tega imeli bi drugi okraji isto pravico pomnoženja žandarmerije zahtevati.

Da se je glasoviti razbojnik Guzaj tudi po našem okraju okolo klatil, to je gola istina, a istina je pa tudi, da se je njegov revir na več krajev raztezal, kar priča to, da nij bil v šmarskem temuč v kozjanskem okraju zasačen in ustreljen.

Iz celega onega dopisa da se sklepati, da nemškega dopisnika „Tagespost“ namen nij bil pomnoženje žandarmerije radi zmanjšanja tatvin, temuč njegov glavni namen je bil ta, naš slovenski šmarski okraj pred svetom ogrditi, ter ga kot gnezdo tatov in razbojnikov proglasiti, ker znano je vendar vsacemu, da se množe tatvine še celo po mestih, kjer imajo policijo, žandarmerijo in vojaške patrole.

Domače stvari.

— (Na shod slovenskega učiteljskega društva) v četrtek upamo vendar, da pride letos obilno učiteljev. Ob zdanjih vladnih razmerah se nemajo več denunciacij in nemškutarskih šikan bati, zatorej naj se pokažejo možé in naj možko besedo govore.

Mam ja deklino, pa je taka kona grofinja se v Graci Gelegenheit gor vzamem pa še ki drozi pa se po pameti čisto brez skrbi vozim ko en kavalir tist pa ni moja navada, de bi tolk pil, de bi pijen bil, za to že bote pa vohali za menoj pa no malo še počajate, de se bom Schwarz vočil dobro tok sredno že znam pokl Vam še le bojo debele glave zrastle vi Fanghundi, pokl bote še skakali pa kaj je men dva žendarma deset, 20 ali pa več, dva še nista za tringold, St. Jurčan obetate soldate le dobote joh se tist bi še jes rad naj bi vas dost koštal, le brž po jh, soldati bojo v St. Jurji jaz pa v Gradci pa na Dunaj pa še na Ogerskim pa Doktor nej plača soldate Sirec, Funkl, Žandl pa Kroflč tist morjo še iti h kertam covat, der bi tote sprav spat, tud jes mo dvejsto dan sam, de mi to delo peršpara.

Srečno Z Bogom

(Konec prih.)

— (Novi plackomandant.) Stotnik Hepner, dozdej v Kotoru, je imenovan za plackomandanta v Ljubljani.

— (Otroci pod konji.) Vsled nerodne vožnje hlapca špediterja Ranzingerja so bili zadnji petek pri Mesarskem mostu dva otroka in njiju varuhinja prišli pod konje in le sreči je pripisati, da so se vsi trije še prilično nepoškodovani rešili in ne tudi pod voz prišli, ker se je hlapcu še posrečilo ob pravem času konje ustaviti.

— (Pogorela) je Matenja vas pri Postojni. Dopis o tej nesreči priobčimo jutri.

— (Za rešitev življenja) so dobili talijo po 26 gold. 25. žandarm Franc Skvarča, in kovača Janez Žebre ter Franc Peternelj, ker so 27. julija rešili iz goreče hiše Jere Hafnerice v Starej Loki tri osebe Tomaža in Marijo Ostrec in Jero Hafner.

Razne vesti.

* (Goreč vagon.) V nedeljo opoldne sta se pri vlaku severno-zapadne železnice, ki je bil namenjen v Prago, vnela dva vagona s senom naložena. Zgorela sta oba in potem še jeden tovorni voz. Potniki so bili v velikem strahu, vendar se zgodilo nobenemu nič nj.

* (Kaj se lahko zgodi komisiji, ki išče filoksere ali trtne uši) o tem vé besedico povedati Badasconyski župan, ki je tudi šel trtne uši iskat s tovariši v neki tamošnji vinograd. Komisija se je lotila ravno najlepše trte, da bi jo izkopal, ker se je kazalo, da so na njej filoksere, kar prihiti žena vincarjeva ter glasno protestuje, da bi jej uničili najlepšo trto. Ker pa komisija nij dala motiti se, gre žena domov, oboroži se z metlo, potem pa se vrne in delavca, ki je kopal trto, udrihne tako z metlo, da ta proč vrže motiko ter ubeži. Pogumna ženska pa se spravi potem nad celo komisijo ter jo tudi prepodi. Druzega dne se vrne komisija, a s panduri, ter zvrši svoje delo.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca se začne naročevanje na zadnje četrtletje. Gg. naročnike prosimo, da naročnino o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slov. Narod“ sedaj pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

„Slovenski Narod“ velja:
Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gl. 30 kr.
Za en mesec 1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gl. — kr.
Za en mesec 1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr.
Po pošti prejeman „ 3 „ — „

Umrli so v Ljubljani:

18. septembra: Franc Sorčan, mestni ubožec, 78 let, na karlovske cesti št. 9, za vodenico.

19. septembra: Josip Strzelba, hišni posestnik in kupec, 46 let, na sv. Petra cesti št. 30, za srčno hibo.

V deželnej bolnici:
16. septembra: Marija Pirnat, gostija, 64 let, za rakom.

17. septembra: Andrej Rom, črevljar, 49 let, za tuberkulo. — Franca Žakelj, delavčeva hči, 5 min. — Liza Borštnik, gostija, 67 let, za pnevmonijo.

V vojaški bolnici:
18. septembra: Janez Wandaler, vodja pri 7. lovskem bataljonu, 23 let, za vročinsko boleznijo.

Dunajska borza 21. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 71 gl. 50 kr.
Enotni drž. dolg v srebru 72 „ 65 „
Zlata rento 87 „ 35 „
1860 drž. posojilo 131 „ 25 „

Akcije narodne banke	821	—	„
Kreditne akcije	282	—	„
London	118	30	„
Srebro	—	—	„
Napol.	9	45	„
C. kr. cekini	5	66	„
Državne marke	58	25	„

Anna Schukle,

učiteljica na glasoviru,
temeljito podučuje (437-3)
v igranju na glasoviru.
Vpraša naj se v kolodvorskih ulicah št. 11.

V katoliški bukvarni,

stolni trg št. 6, v Ljubljani,
se d. bivajo sledeče

vojaške knjige,

- za c. kr. vojake slovenske narodnosti,
potrjene od vis. c. kr. državnega vojnega ministerstva.
1. **Službovnik**, I. del, (slov.) gl. —.35.
 2. „ „ II. „ (slov.-nemšk. v vprašanjih in odgovorih) —.30.
 3. „ „ III. „ (slov.-nemšk. v vprašanjih in odgovorih) —.30.
 4. **Garnizonska in stražna služba**, (slov.-nemšk. v vprašanjih in odgovorih) —.35.
 5. **Nova puška**, (slov.-nemšk. v vprašanjih in odgovorih) —.26.
 6. **Poduk o zemljišču**, (slov.) —.10.
 7. **Bojna služba**, raztreseno vojevanje, nova puška in slovensko-nemški in nemško-slovenski slovarček, (slov.) —.40.
 8. **Kurzgefaste praktische Grammatik** der slov. Sprache für Deutsche 1.20.

Vse knjige, ki se na tukajšnjih šolah potrebujejo, atlanti itd., nahajajo se zmirom pri nas. Sprejemamo tudi naročila na vse domače in tuje žurnale in časopise ter zagovljamo najboljšo postrežbo.

(444-2) **Katoliška bukvarna.**

Tužnim srcem javljava žalostno vest, da je iskreno ljubljeni soprog, oziroma brat, gospod

FRANCE ŠABEC,
trgovec in posestnik,

denes ob 11. uri predpoludnem, po kratkej mučnej bolezni v 57. letu svoje starosti izdihnil blago svojo dušo.

Pogreb bude v sredo ob 8. uri zjutraj v Hrušici, kjer bodo tudi sv. maše zadušnice. Drazega ranjcega priporočava v blag spomin.

Podgrad, dne 20. septembra 1880.

Sofija Šabec, roj. Jenko,
soproga.

Anton Šabec,
brat.

(455)

Kje
se kupuje ceno

obleke za gospode, dečke in otroke?

pri
M. NEUMANN-u.

Kje
je največja zbirka

ženske robe?

pri
M. NEUMANN-u,

v Ljubljani, slonove ulice h. št. 11.

Tujci.

21 septembra:

Evropa: Herm iz Gradca. — Thaler iz Rojana.

Pri Mailči: Bartolič iz Dunaja. —

Dejak iz Trsta. — Wolstand iz Gradca. — B. unauer iz Dunaja.

Pri Slonu: Golds'ein iz Dunaja.

Hubad iz Ptujja — Treven od Save.

Pri bavarskem dvoru: Berčič iz Čemšenuka.

Nagrobni križi

s pravim zlatom pozlačeni in z najlepšimi napisi

dobivajo se pri meni na izbero, tudi najizvrstnejše koroško železo, jeklo, pluzne lemeže, sploh vse železno gospodarsko orodje iz najboljšega blaga izdelano, prodajam po najnižjih cenah.

Sp. Pessiak,

(453-1)

gledališke ulice št. 8, blizu frančiškanske cerkve.

! Usnje!

vsake vrste za črevljarje
prodaje izvrstno in v ceno

zaloga usnja

FRANC BAUER,

(449-2)

Sporgasse Nr. 32 v Gradcu.

Cenilniki franko, pošilja se s povzetjem.